

Dosarul nr.2r-992/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: O. Cernei
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: N. Simciuc, I. Țurcan, Iu. Cotruța

ÎNCHEIERE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Igor Vignan,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Igor Vignan
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 29 octombrie 2018 prin care a fost restituit apelul lui
Igor Vignan,

c o n s t a t ă :

La 13 ianuarie 2017, Igor Vignan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului
la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,
cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 27 martie 2018, Igor Vignan
a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, însă fără a indica motivele de
fapt și de drept pe care își întemeiază apelul.

Prin încheierea din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel, i s-a oferit apelantului Vignan Igor un termen de 15 zile din data
recepționării încheierii, pentru depunerea, prin intermediul cancelariei Curții de
Apel Chișinău, a cererii de apel motivate și tradusă în limba de stat, explicându-i
că, în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit, cererea
de apel nu se va considera depusă și va fi restituită.

La 21 iunie 2018, Igor Vignan a depus cerere de apel suplimentară,
redactată în limba rusă, împotriva hotărârii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Buiucani.

La 21 iunie 2018, Igor Vignan a declarat recurs împotriva încheierii din 25
aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 03 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins
recursul declarat de Igor Vignan și s-a menținut încheierea din 25 aprilie 2018 a
Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 29 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel a lui Igor Vignan a fost restituită din motiv că acesta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, expuse în încheierea din 25 aprilie 2018, în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 19.11.2018, Igor Vignan a declarat recurs împotriva încheierii din 29 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs urmează a fi restituită, din următoarele considerente.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

Art. 437 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează elementele pe care trebuie să le conțină o cerere de recurs.

Astfel, Colegiul constată că Igor Vignan a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acesteia în limba de stat.

În același timp, instanța de recurs remarcă că, prin Hotărârea nr. 17 din 04 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că potrivit art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În lumina celor indicate, Colegiul reiterează că, unul din principiile fundamentale ale procesului civil este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii. Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 05 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat. Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, Colegiul concluzionează că atunci când cererea de recurs în Secțiunea 1 este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Igor Vignan împotriva încheierii din 29 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. b¹) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Igor Vignan împotriva încheierii din 29 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Igor Vignan împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu